

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики»

Ministry of Education and Science of Ukraine
State Scientific Institution «Institute of Educational Analytics»

**Збірник тез доповідей
V Міжнародної науково-практичної конференції
«ОСВІТА ПІД ЧАС ВІЙНИ:
РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ,
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ»**

26 жовтня 2023 року

м. Київ, Україна

**Book of Abstracts
of the V International Scientific and Practical Conference
«EDUCATION DURING THE WAR:
DEVELOPMENT OF INFORMATION
AND ANALYTICAL SUPPORT, DIGITAL
TRANSFORMATION, EUROPEAN INTEGRATION»**

October 26th, 2023

Kyiv, Ukraine

Рекомендовано до друку Вченою радою
Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики»
(протокол № 9 від 20 листопада 2023 р.)

Редакційна колегія:

А. О. Литвинчук, кандидат економічних наук, старший дослідник – головний редактор;
С. Л. Лондар, доктор економічних наук, професор – заступник головного редактора;
Г. М. Терещенко, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник – заступник головного редактора;
А. В. Кир'янов – заступник головного редактора;
Н. Б. Пронь, кандидат економічних наук – відповідальний секретар.

Відповідальний за випуск: А. Б. Нефедов
Редактор: І. А. Книш

Освіта під час війни: розвиток інформаційно-аналітичного забезпечення, цифрова трансформація, євроінтеграція: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання), 26 жовт. 2023 р. Київ : ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2023. 216 с.

Збірник містить матеріали доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта під час війни: розвиток інформаційно-аналітичного забезпечення, цифрова трансформація, євроінтеграція», що присвячені пошуку шляхів розв'язання нагальних проблем української освіти та науки в надзвичайних умовах воєнного стану і подолання безпрецедентних викликів, спричинених російською військовою агресією проти України.

Збірник тез доповідей розміщено у вільному доступі на сайті ДНУ «Інститут освітньої аналітики» в рубриці «Матеріали комунікаційних заходів» (2023 рік).

Автори несуть повну відповідальність за зміст і достовірність матеріалів, що публікуються, дотримання загальноприйнятих принципів наукової етики, відсутність плагіату у своїх тезах.

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

© Автори, 2023

© ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2023

Recommended for publication by the Academic Council
of the State Scientific Institution «Institute of Educational Analytics»
(Protocol № 9 of 20.11.2023).

Editorial board:

Andrii Lytvynchuk, Ph. D. (Economics), senior researcher – editor-in-chief;
Sergiy Londar, Dr. Sc. (Economics), Professor – deputy editor-in-chief;
Hanna Tereshchenko, Ph. D. (Economics), senior research fellow – deputy editor-in-chief;
Andrii Kyrianov – deputy editor-in-chief;
Natalia Pron, Ph. D. (Economics) – executive secretary.

Responsible for the issue: Andrii Nefedov
Editor: Iryna Knysh

Education during the war: development of information and analytical support, digital transformation, European integration: Book of Abstracts of the V International Scientific and Practical Conference (electronic scientific publication), October 26th, 2023. Kyiv : SSI «Institute of Educational Analytics», 2023, 216 p.

Book of Abstracts contains materials of participants' reports of the V International Scientific and Practical Conference «Education during the war: development of information and analytical support, digital transformation, European integration» dedicated to addressing urgent issues in Ukrainian education and science under extraordinary wartime conditions and overcoming unprecedented challenges caused by russian military aggression against Ukraine.

The conference materials are available on the website of the SSI «Institute of Educational Analytics» under the heading «Materials of communication events» (2023).

Responsibility for the content and reliability of published materials, the compliance of general scientific ethics principles, the absence of plagiarism lies entirely with the authors.

The editorial board does not always share the position of the authors.

© Authors, 2023

© SSI «Institute of Educational Analytics», 2023

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО В. О. ДИРЕКТОРА ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ УСТАНОВИ «ІНСТИТУТ ОСВІТНЬОЇ АНАЛІТИКИ» АНДРІЯ ЛИТВИНЧУКА.....	9
--	----------

Секція 1. ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Гапон В. В., Шараєвська М. І., Дерепя Т. С. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБВЕНЦІЇ НА НАДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ОСОБАМ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	10
Денисюк О. Я., Дронь Т. О., Титаренко Н. В. БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ ДЛЯ УЧНІВ З ООП ЯК ПОКАЗНИК УСПІШНОСТІ РЕФОРМИ НУШ.....	16
Литвинчук А. О., Кир'янов А. В., Іриневиц Ю. В., Гайдук І. С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ ОСВІТНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ	20
Londar S. L., Pron N. B. TRANSFORMATION OF EDUCATIONAL INFORMATION MANAGEMENT TOOLS UNDER MARTIAL LAW IN UKRAINE	24
Чимбай Л. Л., Попкова Л. В. РОЗПОДІЛ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ НА ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ ІЗ ВИЩОЮ ОСВІТОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ У 2023 РОЦІ	29

Секція 2. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ

Anisimova O. Yu. USING VISUALIZATION TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF EDUCATION MANAGEMENT.....	34
Валєєв Р. Г. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНТЕРАКТИВНОГО КВЕСТУ ПІД ЧАС ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ОГолоШЕННЯМ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ	37
Величко О. В., Нехайчик Є. Є. РОЛЬ ІКТ В ЕЛЕКТРОННОМУ ДОКУМЕНТООБІГУ	41
Головацька Ю. Б. СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ КРИЗЬ ПРИЗМУ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ АСПЕКТІВ ЛОКАЛІЗАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ	44
Грибанова С. А. ФАКТОРИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	47
Гужва В. М. ФРЕЙМВОРКИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ АКАДЕМІЧНИХ УСТАНОВ	50
Дягилева О. С., Юрженко А. Ю., Пазяк А. С. ЕЛЕКТРОННІ КУРСИ LMS MOODLE ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МОРСЬКИХ ФАХІВЦІВ	52
Кіріакіді О. Ю. МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК ПРЕДМЕТ УВАГИ ПРЕДСТАВНИКІВ РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ НАУКОВОГО ЗНАННЯ	56

Климович Ю. Ю.	
ПРИНЦИПИ МУЛЬТИМЕДІЙНОСТІ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА	60
Ковтунець В. В.	
ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ВЗАЄМОДІЇ ВИЩОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ НЕВИЩОЇ ОСВІТИ З РИНКОМ ПРАЦІ	63
Комар О. С.	
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	66
Кривонос С. М.	
ОГЛЯД МОБІЛЬНИХ ТА ОНЛАЙН-ДОДАТКІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «СИСТЕМИ КЕРУВАННЯ БАЗАМИ ДАНИХ» З ПРЕДМЕТА «ІНФОРМАТИКА» У 10 (11) КЛАСАХ (БАЗОВИЙ МОДУЛЬ)	68
Lavrenenko D. I.	
PROFESSIONAL DEVELOPMENT AND APPLICATION OF THE LATEST TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING	71
Леснікова М. В.	
РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНІЙ) ОСВІТИ: РЕЗУЛЬТАТИ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ	73
Лупаренко Л. А.	
НАЙПОШИРЕНІШІ ВІКІ-РУШІЇ ЯК ПОТЕНЦІЙНИЙ ЗАСІБ СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ ОСВІТИ	77
Ніколаєв О. І.	
ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ: ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН ТА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТИ	82
Овчарук О. В.	
ЦИФРОВІ РІШЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	85
Роговий О. В., Самсонкін В. М.	
РОЗРОБЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ОСВІТНЬОЇ СОЦІАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ ШЛЯХОМ ІНТЕГРАЦІЇ ЦИФРОВИХ ЗАСТОСУНКІВ І ПРОЄКТІВ	88
Stroilova D. V.	
EMPOWERING FUTURE EDUCATORS THROUGH INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES	91
Ткаченко П. О.	
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОНОМІСТІВ В ЕРУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗМІНИ ПАРАДИГМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ У ФАХОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ КОЛЕДЖАХ	94
Тоцька О. Л.	
ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ДЛЯ БАКАЛАВРІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	96
Тур О. М.	
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	100
Шевчук Д. В., Сухорукова А. Л.	
УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАВДЯКИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИМ ТЕХНОЛОГІЯМ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА МОЖЛИВОСТІ	103

Кондратенко А. О. ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	156
Круглов В. В. ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	158
Лещух І. В. ДЕРЖАВНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОСВІТИ: ДОСВІД КРАЇН ЄВРОПИ	161
Науменкова С. В., Міщенко С. В. РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ ФІНАНСОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ	165
Осадча А. Б. НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНА ТА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ ЗА ПОКАЗНИКАМИ СВІТОВИХ РЕЙТИНГІВ	169
Постригач Н. О. ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ КУРИКУЛУМУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КРАЇНАХ ОЕСР	173
Ткаченко В. В., Дронь Т. О. ПОРІВНЯННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТНІХ ІНДИКАТОРІВ	177
Філатова Є. В. ПРОБЛЕМИ, З ЯКИМИ ЗІТКНУЛИСЯ НАУКОВЦІ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	182
Чигаєва К. Г. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	185
Шатова Ю. В. ВІДСУТНІСТЬ КОРДОНІВ: УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ	188
Яценко В. С. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	190

Секція 6. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Беззубко Б. І., Беззубко Л. В. НОВІ ВИКЛИКИ ТА НОВІ СТРАТЕГІЇ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	192
Бобровицька Є. С. ГОТУЮЧИСЬ ДО МАЙБУТНЬОГО: ЯКІ НАВИЧКИ ТА КОМПЕТЕНЦІЇ БУДУТЬ НАЙБІЛЬШ ПОТРІБНИМИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД В УКРАЇНІ ТА ЯК ЗАКЛАДИ ОСВІТИ Й НАУКИ МОЖУТЬ ДОПОМОГТИ З ЇХ ФОРМУВАННЯМ	194
Козубцов І. М. ПОТРЕБА В ПЕРСПЕКТИВІ РОЗВИТКУ ОСВІТИ УКРАЇНИ В НАПРЯМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ ВІДПОВІДНОСТІ ВИМОГАМ ТЕХНІЧНОЇ НАДІЙНОСТІ	197
Крайнюк О. В., Буц Ю. В. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЗАСІБ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	201

Мельник С. В., Тутліс В. ПІДХОДИ ЩОДО СПРОЩЕННЯ КОРОТКОТЕРМІНОВОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ, ПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ, ПЕРЕМІЩЕНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ІНШИХ КАТЕГОРІЙ ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ У ВОЄННИЙ І ПОВОЄННИЙ ПЕРІОДИ	205
Pron N. B. DEVELOPMENT OF EDUCATION AND SCIENCE IN UKRAINE: PRIORITY FOR RECONSTRUCTION IN WAR AND POST-WAR TIMES	210
Феденко Д. О. РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	213

Климович Ю. Ю.

викладач кафедри міжкультурної комунікації та іношомовної освіти
Житомирського державного університету імені Івана Франка, Житомир,
Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6991-5263>

ПРИНЦИПИ МУЛЬТИМЕДІЙНОСТІ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА

Сьогодні освітня галузь перебуває в стані постійних змін, що пов'язані насамперед зі стрімким розвитком технологій і цифровою революцією. Тому саме професійна освіта є основним джерелом інноваційного потенціалу української нації та найважливішим елементом формування людського капіталу держави [1]. Філологічна освіта не залишається осторонь цього процесу, адже в сучасному світі, де мова й комунікація важливі як ніколи, філологи мають бути готові до різноманітних викликів.

Важливим аспектом підготовки майбутніх фахівців – знавців мови є використання **принципів мультимедійності** в освітньому процесі, які вперше було охарактеризовано професором Університету Каліфорнії Річардом Е. Майером [2]. Учений розробив 12 принципів мультимедійності в навчанні, які стали основою для створення ефективних навчальних матеріалів, що мінімізують когнітивне навантаження на студента та підвищують результативність навчання [3]. Варто зауважити, що у своєму дослідженні Р. Майєр працював зі студентами, для яких англійська була рідною мовою, тому доцільною є модифікація принципів, запропонованих науковцем, у контексті навчання англійської мови як іноземної [4]. Пропонуємо власну модифіковану класифікацію принципів мультимедійності, що показала свою ефективність у двох аспектах – у *стимулюванні й організації* навчальної діяльності.

Стимулювання навчальної діяльності

Принцип персоналізації. Наші спостереження довели, що матеріал засвоюється ефективніше в разі його подання в розмовному стилі, а не формальному, що сприяє створенню атмосфери співпраці на занятті, а також покращенню комунікації між студентом і викладачем. Таким чином, процес формування професійної компетентності майбутнього філолога відбувається гармонійно у форматі повсякденного спілкування, а отже, надалі здобувач освіти може з легкістю використовувати набуті знання в реальних життєвих ситуаціях. Здатність створювати позитивний мікроклімат на занятті теж має велике значення при навчанні онлайн. Наприклад, під час створення відеолекцій доцільно використовувати живу мову, а також уявляти, що цільова аудиторія знаходиться перед вами.

Принцип озвучування. Цей принцип передбачає використання реального людського голосу, а не згенерованого штучним інтелектом (*англ.* Artificial Intelligence, AI). Сьогодні існує величезна кількість онлайн-інструментів, які дають змогу конвертувати текстовий формат в аудіо (Murf.ai, Descript.com,

Speechify та ін.); окрім того, штучний інтелект уможливлює створення відео за допомогою лише одного зображення людини. На нашу думку, використання AI-інструментів може значно зменшити час на підготовку відеолекцій чи подкастів, проте в навчанні студентів філологічного профілю важливу роль відіграють саме чіткість вимови та правильна інтонація, що наразі не може бути забезпечено штучним інтелектом.

Принцип реалізації. Наочність відіграє важливу роль у засвоєнні нового навчального матеріалу, однак науковці стверджують, що створення наочності (mind maps, infographics) *під час* пояснення матеріалу є ефективнішим, аніж використання раніше підготовлених викладачем матеріалів. Наприклад, інтерактивні онлайн-дошки (Jamboard, Padlet, Miro, Milanote та ін.) дають можливість здобувачам і викладачу колективно розробляти інфографіки в реальному часі в процесі обговорення матеріалу, тим самим сприяючи кращому засвоєнню зв'язків між концептами. Для майбутніх філологів такий підхід до організації процесу навчання є надзвичайно дієвим, адже вони набувають компетентності не лише в аудіюванні, а й у письмі та читанні.

Організація навчальної діяльності

Принцип підготовленості. Студенти засвоюють матеріал краще, коли вивчають ключові концепції або лексичні одиниці перед їх використанням на занятті. Використання *засобів перевернутого навчання* базується саме на цьому принципі мультимедійності. Підручники, словники, довідники, комп'ютерні й мультимедійні технічні засоби, освітні платформи та інші онлайн-інструменти надають студентам широкі можливості попередньо опрацювати матеріал (перед його практичним застосуванням на занятті) та вдосконалювати знання з іноземної мови, що сприяє ефективному формуванню вторинної мовної особистості філолога.

Принцип сегментації. Занадто великий обсяг інформації є складним для розуміння з огляду на обмежений час концентрації уваги студентів. Учені рекомендують розділяти великі навчальні відео на короткі фрагменти (5–7 хвилин), а також після опрацювання кількох коротких відео додавати контрольні запитання, які допоможуть узагальнити раніше переглянутий матеріал. Ця стратегія є дієвою й у роботі з текстами та аудіо. Розглядаючи взаємодію в аудиторії, також доцільно робити невеликі перерви в презентації навчального матеріалу (організувати інтерактивне опитування, обговорення інформації в парах чи групах тощо).

Принцип модальності. Використання аудитивної й візуальної наочності є ефективнішим, аніж використання вербальної наочності та ілюстрацій. Наш досвід свідчить про те, що використання схем, графіків і діаграм у поєднанні з їх усним описом та поясненням сприяє кращому сприйняттю інформації через два канали – зоровий і слуховий, а також позитивно впливає на здатність студентів структурувати й систематизувати знання з використанням опорних схем та наочності.

Принцип відповідності. Цей принцип передбачає використання в професійній підготовці філологів лише релевантних сучасних лінгвістичних матеріалів, які справді допоможуть їм засвоїти нові знання та сформувати

професійно значущі навички й уміння. З метою уникнення зниження уваги не слід використовувати так звані дистрактори, що не мають практичної значущості та відволікають студентів від засвоєння основного навчального контенту, як-от музична звукова доріжка, що перешкоджає прослуховуванню лекції іноземною мовою, або ж відео рідною мовою, яке не має безпосередньо не стосується теми заняття, а слугує філером.

Таким чином, наше дослідження доводить, що використання зазначених принципів мультимедійності під час підготовки матеріалів як для офлайн-занять, так і в онлайн-середовищі (під час створення онлайн-курсів, відеолекцій, презентацій чи навчальних ігор) сприяє не лише збалансованому когнітивному навантаженню, а й кращому розумінню потреб студентів і подальшому підвищенню їхніх навчальних результатів.

Список використаних джерел

1. Батечко Н., Михайліченко М. Еволюція освітніх парадигм у сучасному науковому дискурсі. *Освітологія*. 2020. № 9. С. 29–37. DOI: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2020.9.4>.
2. Mayer R. E. *Multimedia Learning*. 3rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2009. 450 p. DOI: <https://doi.org/10.1017/9781316941355>.
3. Mayer R. E. Using multimedia for e-learning. *Journal of Computer Assisted Learning*. 2017. No. 33 (5). P. 403-423. DOI: <https://doi.org/10.1111/jcal.12197>.
4. *Multimedia Design Principles: What Are They, How to Use Them*. National University. URL: <https://www.nu.edu/blog/multimedia-design-principles/>.